

۸۸

گنجینه

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

خطبه‌های نماز جمعه ۲ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

سازمان مجله قرین

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده بیانات
ائمہ جمعہ قزوین در خطبہ‌های
نماز جمعه، ہر ہفتہ بہ صورت
الکترونیکی از طریق شبکہ‌های اجتماعی
ستاد نماز جمعه منتشر می‌گردد.
لازم بہ ذکر است متن بیانات ائمہ
محترم جمعہ، با حذف و اضافات و
ویرایش ہمراہ است و سعی شدہ
است جهت مطالعہ و بہرہ جویی
ہرچہ بہتر مخاطبین گرامی،
اہم محورہا ارائہ گردد.

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ
وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ
إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

دعوت به تقوا در همه شئون زندگی

قَالَ اللَّهُ الْحَكِيمُ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا
وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾^۱

خدای متعال در همه شئون زندگی ما را به تقوا دعوت می‌کند و عبادت را نردبان صعود به قلعه بلند تقوا معرفی می‌فرماید. روزه عبادتی است که ما

۱. ای اهل ایمان! از خدا آن‌گونه پروا کنید که شایسته پروا از اوست؛ و نمیرید مگر در حالی که [در برابر او و فرمان‌ها و احکامش] تسلیم باشید (آل عمران: ۱۰۲).

را به تقوا می‌رساند. نماز عبادتی است که نردبان رسیدن به قلۀ تقوا و کرامت است. [همچنین] حج و همه [دیگر] عبادت‌ها برای این است که بنیان تقوا را در انسان تقویت کند.

بزرگ‌ترین اسوه‌های تقوا در عالم هستی

همان گونه که در فکر و اندیشه باید به تقوا توجه کنیم، در میدان عمل هم باید بفهمیم، بدانیم و ببینیم که تقوا چگونه است. ما تقوا را در سیره و سنت انبیای الهی می‌بینیم: ابراهیم، موسی، عیسی، نوح و همه پیغمبران خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ تجسم تقوا و نمونه‌های برجسته تقوا در عالم هستی بوده‌اند و هستند.

رسول اعظم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ در تقوا امامت و پیشوایی همه انبیا و اولیا عَلَيْهِمُ السَّلَامُ را بر عهده دارد. شاگرد برجسته مکتب رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب عَلَيْهِ السَّلَامُ بزرگ‌ترین شخصیت شجره طیبۀ تقوا در علم هستی است. وقتی می‌خواهیم تقوا را بفهمیم، زندگی امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ را نگاه می‌کنیم، به سخنان ایشان گوش می‌کنیم و حاکمیت و سیره حاکمیتی ایشان را مورد توجه قرار می‌دهیم.

همه این‌ها تفسیر تقواست. تقوا همان است که از علی علیه السلام می‌بینیم.

خدای متعال دعوت کرد که: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اهل تقوا باشید و حق تقوا را ادا کنید. نه اینکه از کنار آن بگذریم و فقط مقدار کمی تقوا [داشته باشیم]. نه اینکه به همه کارهای زندگی مان توجه کنیم و بگوییم: اگر وقت کردیم، درباره تقوا هم کاری می‌کنیم. این [رعایت] حق تقوا [محسوب] نمی‌شود. تا زنده هستید، بکوشید همیشه تسلیم باشید: در مقابل حق و در پیشگاه خدا تسلیم باشید. مبادا در مقابل خدا گردن‌کشی کنیم، نسبت به دیگران برتری‌جویی داشته باشیم و خودمان را تافته جدا بافته ببینیم. می‌گویند: بعضی آدم‌ها فرعون هستند؛ ولی مصر آن‌ها خانواده، محیط کار و همان محدوده‌ای است که در آنجا قدرت پیدا کرده‌اند. وگرنه نگاه آن‌ها [همان] نگاه فرعون است.

اینکه می‌فرماید: تسلیم باشیم؛ یعنی خاکی و متواضع باشیم، خودمان را برتر نبینیم، برای همه انسان‌ها ارزش والا قائل باشیم و به کرامت آن‌ها احترام بگذاریم.

حدیثی از امیرالمؤمنین علیه السلام درباره تحقق عدل در اجتماع

برای اینکه همین حقیقت را بیشتر ببینیم، قسمتی از سخنان امیرالمؤمنین علیه السلام را یادآوری می‌کنیم. [البته] سخنان امیرالمؤمنین علیه السلام دریا دریاست. حضرت در یکی از بیاناتشان فرمودند:

وَإِنَّ أَفْضَلَ قُرَّةِ عَيْنِ الْوَلَاةِ اسْتِقَامَةُ الْعَدْلِ فِي
الْبِلَادِ وَظُهُورُ مَوَدَّةِ الرَّعِيَّةِ؛ وَإِنَّهُ لَا تَطْهَرُ مَوَدَّتُهُمْ إِلَّا
بِسَلَامَةِ صُدُورِهِمْ، وَلَا تَصِحُّ نَصِيحَتُهُمْ إِلَّا بِحَيْطَتِهِمْ
عَلَى وُلاةِ الْأُمُورِ، وَقِلَّةِ اسْتِثْقَالِ دُولِهِمْ، وَتَرْكِ
اسْتِبْطَاءِ انْقِطَاعِ مَدَّتِهِمْ.^۱

آنچه چشم‌والیان، حاکمان و مسئولان مملکت را روشن می‌کند، عزت آن‌ها را بالا می‌برد؛ یعنی چشم‌روشنی مسئولان این است که در شهر، روستا، ادارات، نهادها و هر جا که مسئولیت دارند، بتوانند کاری کنند که عدل

۱. بخشی از نامه ۵۳ نهج البلاغه (عهدنامه مالک اشتر)؛ ترجمه: برترین چیزی که موجب چشم‌روشنی زمامداران می‌شود برقراری عدالت در شهرها، و ظهور دوستی و محبت رعیت است. و دوستی رعیت آشکار نشود مگر به سلامت دل آنان، و خیر خواهی ایشان درست و راست نگردد جز آنکه زمامداران خود را حمایت نمایند، و حکومت حاکمان را بر خود سنگین‌نشانند، و توقع به پایان رسیدن زمان حکومتشان را نداشته باشند.

سرپا باشد. [طوری که] هرکس به فلان اداره می‌رود بگوید: عجب! احترام من حفظ شد، حق من تأمین شد و به کرامت من احترام گذاشتند.

البته ناشکری نکنیم. خیلی جاها همین‌ها را می‌بینیم؛ اما اگر جایی نبینیم، انتظار نداریم و دلمان می‌رنجد. با این همه شهید و با این همه خون دل‌هایی که امام، رهبر، بزرگان و خانواده‌های معزز و مکرم شهدای ما خوردند، بد اخلاقی اندک را هم نمی‌توانیم تحمل کنیم. از این جهت باید توجه بیشتری داشته باشیم.

و ظُهُورٌ مَوَدَّةِ الرَّعِيَّةِ: باید این مودت و دوستی در دل رعیت ظاهر شود. خیلی وقت‌ها، مخصوصاً [در دوران] دفاع مقدس، [حضور] بعضی مسئولان را در میان نیروهایشان دیده‌ایم: وقتی شهید زین‌الدین در لشکر علی بن ابی‌طالب علیه السلام میان نیروها می‌رفت یا حاج قاسم سلیمانی میان نفرات لشکر خودش می‌آمد، این نیروها جز عدل و فداکاری ندیده بودند و [می‌دانستند که] در این [فرمانده]‌ها دنیا طلبی وجود ندارد؛ بنابراین هرکس می‌خواست خودش را فدای آن‌ها بکند. این یعنی ظهور عدل. با عطر

مودت و دوستی که در دل بندگان خدا هست، عدل ظاهر می‌شود.

وَإِنَّهُ لَا تَظْهَرُ مَوَدَّتُهُمْ إِلَّا بِسَلَامَةٍ صُدُورِهِمْ: نمی‌شود [به صورت] بخشنامه‌ای به مردم گفت: این‌گونه باشید. باید عدالت مردم را به هیجان بیاورد و به آن‌ها انگیزه بدهد. البته این حرف دو بُعد دارد: یکی اینکه همهٔ مسئولان مواظب کارهایشان باشند. دوم اینکه ما هم قدردان مسئولانی باشیم که فداکاری و ایثار می‌کنند، تواضع دارند و برای مردم ارزش قائل می‌شوند. [یعنی] دو طرفه است.

حدیثی از امیرالمؤمنین علیه السلام دربارهٔ رفاه مردم کوفه در دورهٔ حاکمیت ایشان

می‌گویند: همیشه روی دوش حضرت کیسه بود و شب‌ها به خرابه‌ها می‌رفت. طوری هم گفته می‌شود که انگار خرابه‌ها پراز آدم‌های گرسنه و گدا و گرفتار [بود]. اتفاقاً بردن کیسهٔ نان و امثال آن را در خرابه‌ها، بیشتر دربارهٔ کوفه می‌گویند. در صحبت‌ها [ی این‌چنینی] زیاده‌روی کرده‌اند. ببینیم

خود حضرت راجع به کوفه چه می‌گویید: حدیثی را از آن حضرت نقل می‌کنم که فرمود:

«مَا أَصْبَحَ بِالْكُوفَةِ أَحَدٌ إِلَّا نَاعِمًا إِنَّ أَدْنَاهُمْ مَنْزِلَةٌ
لِيَأْكُلُ الْبُرَّ وَيَجْلِسُ فِي الظِّلِّ وَيَشْرَبُ مِنْ مَاءِ
الْفُرَاتِ.»^۱

حضرت نمی‌گوید: کوفه پر از گرسنه است و همه در خرابه می‌نشینند؛ بلکه می‌فرماید: هرکس در کوفه زندگی می‌کند، در نعمت به سر می‌برد. فقیرترین کوفیان نان گندم، مسکن و معیشت آن‌ها تأمین است. بی‌خانمان نیستند و از آب گوارا هم می‌نوشد؛ یعنی آب و نان و مسکن آن‌ها تأمین است. حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام این [گونه] بوده است. البته ممکن است اتفاق افتاده باشد که جایی فقیری بوده که حضرت به داد او رسیده است. ممکن است اوایل حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام اوضاع خوب نبوده باشد. چرا زمانی را نمی‌بینیم که حضرت مسلط بر اوضاع است و شهر ایدئال درست کرده است؟

۱. محمد بن علی بن شهر آشوب، المناقب، ج ۲، قم، علامه، بی‌تا، ص ۹۹؛ ترجمه: هرکس در کوفه است در رفاه زندگی می‌کند. پایین‌ترین (فقیرترین) افراد نان گندم می‌خورند، در سایه می‌نشینند (سرپناه مناسب دارند) و از آب گوارای فرات می‌نوشند.

[حضرت] می‌گوید: فقیرترین مردم کوفه معیشت، مسکن و آب سالم و مناسب در اختیار دارند. در زمانه‌ای که همه جا مردم با فقر و گرفتاری دست‌وپنجه نرم می‌کردند، شهر امیرالمؤمنین علیه السلام این [گونه] بوده است. این‌ها را هم باید به مردم توضیح داد.

توصیه به توجه فرودست جامعه در سخنان امیرالمؤمنین علیه السلام

نکته دیگر از نکات حکیمانه امیرالمؤمنین علیه السلام این است که فرمود:

«ثُمَّ اللَّهُ اللَّهُ فِي الطَّبَقَةِ السُّفْلَى مِنَ الَّذِينَ لَا حِيلَةَ لَهُمْ، مِنَ الْمَسَاكِينِ وَالْمُحْتَاجِينَ وَأَهْلِ الْبُؤْسَى وَالزَّمْنَى، فَإِنَّ فِي هَذِهِ الطَّبَقَةِ قَانِعاً وَمُعْتَرِئاً»^۱

خدا را! خدا را! راجع به محرومان و حاشیه‌نشین‌ها. همان‌ها که در حلبی‌آبادها [زندگی می‌کنند]. الان حلبی‌آباد را حاشیه شهر می‌گوییم. چنان‌که می‌دانید در گذشته، حلبی‌آباد واقعاً حلبی‌آباد بود. مثلاً شیراز

۱. بخشی از نامه ۵۳ نهج البلاغه (عهدنامه مالک اشتر)؛ ترجمه: خدا را! خدا را! درباره طبقه فرودست اجتماع که هیچ چاره‌ای ندارند؛ شامل ازکارافتادگان، نیازمندان، گرفتاران و دردمندان. در این طبقه، گروهی خویشتن‌داری می‌کنند و گروهی به گدایی دست‌نیاز برمی‌آرند.

یا تهران حلبی آباد داشت. بنده حلبی آباد شیراز را دیده بودم که خانه‌هایشان را با قوطی‌های حلبی روغن نباتی می‌ساختند. [این خانه‌ها] در زمستان چطور می‌توانست جلوی سرما را بگیرد؟ [این مردم] در تابستان چطور می‌توانستند در محیطی زندگی کنند که مثل جهنم می‌شد؟ آب لوله‌کشی، بهداشت، حمام و جاده نداشتند. [وقتی] باران می‌آمد، همه زندگی آن‌ها [دچار] گرفتاری می‌شد.

حضرت اقشار مختلف آسیب‌پذیر را نام می‌برد و سفارش می‌کند که: هوای این‌ها را داشته باشید. کسانی که دستشان به دهانشان نمی‌رسد و حقوقشان کفاف زندگی‌شان را نمی‌کند، کسانی که اصلاً حقوق نمی‌گیرند، درآمدی ندارند و بیکار هستند یا کسانی که هیچ چاره‌ای در زندگی‌شان ندارند. یعنی من تا بودم، هوادار این‌ها بودم. بعد از من هم وجهه همت شما مسئولان رسیدگی به فقرا باشد.

باز هم هر دو طرف را می‌گوییم که در ماه مبارک رمضان بی‌انصافانه صحبت نکنم: خیلی از مسئولان تلاش کردند و زحمت کشیدند. به آن‌ها می‌گوییم:

دست شما درد نکند. [از طرفی] مخصوصاً در گذشته، مسئولانی بودند که فقط می‌خواستند خودشان رفاه و راحتی داشته باشند و کاری به مردم نداشتند. آن هم تقصیر خودمان بوده است (کسانی که رأی دادند که چنین افرادی روی کار آمدند).

توصیة امیرالمؤمنین علیه السلام درباره رفتار حاکمان با مردم

حضرت در مطلب دیگری فرمودند:

«وَأَشْعِرْ قَلْبَكَ الرَّحْمَةَ لِلرَّعِيَّةِ وَالْمَحَبَّةَ لَهُمْ وَاللُّطْفَ بِهِمْ وَلَا تَكُونَنَّ عَلَيْهِمْ سَبْعًا ضَارِبًا تَغْتَنِمُ أَكْلَهُمْ. فَإِنَّهُمْ صِنْفَانِ إِمَّا أَخٌ لَكَ فِي الدِّينِ وَإِمَّا نَظِيرٌ لَكَ فِي الْخَلْقِ.»^۱

کاری کن که در دلت نسبت به رعیت (توده‌های مردم) رحمت و محبت داشته باشی، صمیمانه آن‌ها را دوست داشته باشی، به آن‌ها محبت داشته باشی و رحمت و خیرت به آن‌ها برسد. با لطافت با آن‌ها برخورد کن

۱. همان؛ ترجمه: مهربانی و محبت و لطف به رعیت را شعار قلب خود قرار بده. همچون حیوان درنده‌ای نباش که خوردن آن‌ها را غنیمت می‌شماری. زیرا مردم دو دسته‌اند: گروهی برادر دینی تو هستند و گروهی در آفرینش با تو یکسان‌اند.

و با لبخند با آنها روبه‌رو شو. اگر هم جایی نتوانستی مشکل آنها را حل کنی؛ ولی اخلاق خوش در تو ببینند. مبادا مانند حیوان درنده با آنها برخورد کنی، بر آنها بتازی و آنها را بترسانی؛ [طوری که] از تو وحشت داشته باشند و از قلم و رفتارت بترسند. بترسند که آنها را عزل کنی یا جرم و جرائمی به آنها نسبت بدهی.

سپس [حضرت] قاعده‌ای فرموده است که الان جهانیان پای این قاعده تعظیم می‌کنند. فرمود: مالک اشتر، این مردمی که تو مسئولیت آنها را عهده‌دار می‌شوی، یا مسلمان و برادر دینی تو هستند که باید به آنها توجه کنی:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾^۱

اگر هم برادر دینی تو نیستند و دین و مرامشان چیز دیگری است، آنها هم انسان هستند و در خلقت با تو شریک‌اند. بنی‌آدم هستند:

۱. جز این نیست که همه مؤمنان با هم برادرند؛ بنابراین [در همه نزاع‌ها و اختلافات] میان برادرانتان صلح و آشتی برقرار کنید و از خدا پروا نمایید که مورد رحمت قرار گیرید (حجرات: ۱۰).

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاَهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾^۱

خدا سفارش آن‌ها را کرده است؛ حتی اگر مسلمان نباشند. باید دقت کنی که حق و حقوق آن‌ها هم در نظر گرفته شود.

توصیه امیرالمؤمنین علیه السلام درباره عیب‌پوشی از مردم

حضرت فرمودند:

«وَلْيَكُنْ أَبْعَدَ رَعِيَّتِكَ مِنْكَ وَأَشْنَأَهُمْ عِنْدَكَ، أَظْلَبُهُمْ
لِمَعَائِبِ النَّاسِ؛ فَإِنَّ فِي النَّاسِ عُيُوبًا أَوْلِيَ أَحَقُّ
مَنْ سَتَرَهَا.»^۲

مالک اشتر، وقتی به مصر می‌روی مراقب باش: کسانی که درباره دیگران بدگویی می‌کنند، باید از

۱. به یقین فرزندان آدم را کرامت دادیم، آنان را در خشکی و دریا [بر مرکب‌هایی که در اختیارشان گذاشتیم] سوار کردیم، به آنان از نعمت‌های پاکیزه روزی بخشیدیم و آنان را بر بسیاری از آفریده‌های خود برتری کامل دادیم (اسراء: ۷۰).
۲. از نامه ۵۳ نهج البلاغه؛ ترجمه: دورترین افراد نسبت به تو و دشمن‌ترین آن‌ها در نزد تو، باید کسانی باشند که بیشتر از مردم عیب‌جویی می‌کنند؛ زیرا مردم عیب‌جویی دارند که حاکم در پنهان داشتن آن‌ها از همه سزاوارتر است.

تو دور باشند. کسانی که پیش تو می‌نشینند و می‌گویند: فلان کس چنین و چنان است. ممکن است هرکس در پرونده‌اش بدی‌هایی هم داشته باشد. اما بندگان دیگر وظیفه ندارند که فقط دنبال بدی [دیگران] بگردند. بدبخت‌تر از این‌ها، کسانی هستند که بدی می‌سازند، تهمت می‌زنند، دروغ می‌گویند و بی‌جهت سیاه‌نمایی می‌کنند. آقایان استاندار، آقایان وزیر، رئیس‌جمهور، مسئول یا مدیرکل اداره، هرکسی پیش شما آمد و بدی دیگران را گفت، حتی اگر این بدی وجود داشته باشد، باید او را از خود دور کنید. چنین کسی باید خیلی از شما دور باشد. سپس فرمود: بدترین افراد پیش تو کسانی هستند که دنبال عیوب مردم هستند. البته حتماً آدم‌ها عیوبی هم دارند؛ ولی بهترین کسی که باید عیوب مردم را بپوشاند، [حاکم است؛ تا] کسی از عیوب شخص دیگری خبردار نشود. دستگاه قضا، ادارهٔ محترم اطلاعات، سربازان عزیز و کوشای گمنام امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف که مطلع هستید از کارهایی که آدم‌ها انجام می‌دهند، فقط خودتان

باید بدانید. نباید همهٔ عالم از پروندهٔ دیگران [باخبر شوند]. همین طور هم هست و اسرار را نگه می‌دارند. [از این عزیزان] تشکر می‌کنم؛ ولی باید گفت که این مسائل از دیدگاه امیرالمؤمنین علیه السلام مهم است. این هم سفارشی بود از سفارش‌های امیرالمؤمنین علیه السلام.

توصیهٔ امیرالمؤمنین دربارهٔ صرفه‌جویی

همچنین فرمودند:

«إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا أَلْهَمَهُ الْاِقْتِصَادَ وَحُسْنَ
التَّوْبِ وَجَنَّبَهُ سُوءَ التَّوْبِ وَالْاِسْرَافَ.»^۱

اگر خدا بخواهد به بنده‌ای خیر برسد، به او ((اقتصاد)) الهام می‌کند؛ یعنی در امور مالی، مسائل فرهنگی و مدیریت زندگی، هوشمندانه و به دور از روزمرگی زندگی می‌کند. زندگی خود را به خوبی مدیریت می‌کند و خدا او را از بی‌تدبیری و اسراف باز می‌دارد. اگر بنده‌ای عاقل باشد اسراف نمی‌کند. کشاورزی تا سال گذشته حجم مشخصی آب را به صورت غرقابی

۱. عبدالواحد بن محمد آمدی، غرر الحکم و درر الکلم، به تصحیح مهدی رجایی، قم: دارالکتاب الاسلامی، ۱۴۱۰ق، ص ۲۹۱؛ ترجمه: وقتی خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد، به او صرفه‌جویی و حُسن تدبیر عطا می‌کند و او را از بی‌تدبیری و اسراف دور می‌سازد.

در زمین‌های مزرعه‌اش می‌ریخت؛ ولی اکنون آبیاری قطره‌ای به راه انداخته یا از دیگر شیوه‌های صنعتی استفاده می‌کند. یک‌دهم آن آب را مصرف می‌کند و محصولاتش هم بیشتر شده است. این [کشاورز] به نسخهٔ امیرالمؤمنین علیه السلام عمل می‌کند. معنای تقوا همین است.

الان زمین تشنه است و جگر زمین هم تَف دیده است؛ اما کسانی باز هم بی‌محابا از چاه آب می‌کشند برای [آبیاری] غرقابی محصولاتی که ضرورت زیادی هم در زندگی ما ندارند. بریزوپاش می‌کنند و نعمت خدا را تبذیر می‌کنند. این عین بی‌تقوایی است. باید از کلام امیرالمؤمنین علیه السلام درس بگیریم.

سخنی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

دربارهٔ جایگاه امیرالمؤمنین علیه السلام

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله به امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند:

«أَلَا مَنْ أَحَبَّكَ حَفَّ بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَمَنْ أَبْغَضَكَ أَمَاتَهُ
اللَّهُ مِيتَةَ الْجَاهِلِيَّةِ، وَحَوْسِبَ بِعَمَلِهِ فِي الْإِسْلَامِ.»^۱

۱. موفق بن احمد خوارزمی، المناقب، به تحقیق شیخ مالک محمودی، ج ۱، -: النشر الاسلامی، ۱۴۱۱ق، ص ۴۰؛ ترجمه: هان ای علی! هرکس تو را دوست بدارد، امن و امان از هر سو او را فرامی‌گیرد و هرکس دشمن تو باشد، خدا او را چون مرگ بت‌پرستان می‌میراند؛ حال آنکه به عملش بر حسب دورهٔ اسلام حساب‌رسی خواهد شد.

علی جان، کسی که تو را دوست می‌دارد، در امن و ایمان به سر می‌برد. کسی که محبت تو را نچشید، قدر تو را ندانست و دشمنی تو را در پیش گرفت، او در دوران مرگ جاهلیت به سر می‌برد. کسی که محبت علی را نچشیده باشد، معنای زندگی را نمی‌فهمد و شیرینی زندگی را نمی‌چشد.

وصیت امیرالمؤمنین علیه السلام در شب شهادت

حضرت در وصیت آخرشان سفارش‌های مهمی را مطرح کردند:

أُوصِيكُمَا بِتَقْوَى اللَّهِ، وَأَلَّا تَبْغِيَا الدُّنْيَا وَإِنْ بَعَثَكُمَا،
وَلَا تَأْسَفَا عَلَى شَيْءٍ مِنْهَا زُويَ عَنْكُمَا، وَقُولَا بِالْحَقِّ،
وَاعْمَلَا لِلْأَجْرِ، وَكُونَا لِلظَّالِمِ خَصْمًا وَلِلْمَظْلُومِ عَوْنًا.
أُوصِيكُمَا وَجَمِيعَ وَلَدِي وَأَهْلِي وَمَنْ بَلَغَهُ كِتَابِي
بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ، وَصَلَاحِ ذَاتِ بَيْنِكُمْ. فَإِنِّي
سَمِعْتُ جَدَّكُمَا (صلى الله عليه وآله) يَقُولُ: صَلَاحُ
ذَاتِ الْبَيْنِ أَفْضَلُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ وَالصِّيَامِ.^۱

۱. از نامه ۴۷ نهج البلاغه؛ ترجمه: شما را به ترس از خدا سفارش می‌کنم و وصیت می‌کنم که به دنیاپرستی روی نیاورید؛ هرچند دنیا به سراغ شما بیاید. بر آنچه از دنیا از دست می‌دهید، اندوهناک نباشید. حق را بگویید و برای پاداش الهی عمل کنید. دشمن ستمگر و یاور ستم‌دیده باشید. شما، تمام فرزندان و خاندانم و کسانی را که این وصیت به آن‌ها می‌رسد، به ترس از خدا، نظم در امور

حسن جان! حسین جان! شما را به تقوای الهی و نظم در امورتان سفارش می‌کنم. اگر دنیا هم سراغ شما آمد، شما سراغ دنیا نروید و دنیاپرست نباشید. ما گاهی به فرزندانمان می‌گوییم: تو زرنگ نیستی! بین بچه‌های مردم چه چیزهایی دارند و چه آلافاوالوفی جمع کرده‌اند! حضرت فرزندانش را از دنیاپرستی بر حذر می‌دارد. سپس می‌فرماید: همیشه حق‌گو باشید؛ [به‌گونه‌ای که] مردم غیر از حق کلام دیگری از شما نشنوند. فقط برای اجر و پاداش خدا زحمت بکشید. حیف است عمرتان را برای چیز دیگری مصرف کنید.

حضرت بعد از این سفارش‌ها، به حسن و حسین علیهما السلام گفت: شما، جمیع خاندان و فرزندانم و هرکس را که این وصیت‌نامه‌ام به او می‌رسد، [به تقوا و نظم در امور] سفارش می‌کنم. یعنی الان من و شما هم که در مسجدالنبی خلاصه‌ای از وصیت حضرت را می‌شنویم، مخاطب حضرت هستیم. حضرت به ما

و همهٔ اهل عالم وصیت می‌کند که کلام حضرت
به گوش آن‌ها می‌رسد. بعضی از این سفارش‌ها را
عرض می‌کنم:

اللَّهُ اللَّهُ فِي الْأَيْتَامِ، فَلَا تُغْبُوا أَفْوَاهَهُمْ وَلَا يَضِيعُوا
بِحَضْرَتِكُمْ. اللَّهُ اللَّهُ فِي جِيرَانِكُمْ، فَإِنَّهُمْ وَصِيَّةُ نَبِيِّكُمْ
مَا زَالَ يُوصِي بِهِمْ حَتَّى ظَنَّنَا أَنَّهُ سَيُورِثُهُمْ. وَاللَّهُ اللَّهُ
فِي الْقُرْآنِ لَا يَسْبِقُكُمْ بِالْعَمَلِ بِهِ غَيْرُكُمْ. وَاللَّهُ اللَّهُ فِي
الصَّلَاةِ فَإِنَّهَا عَمُودُ دِينِكُمْ. وَاللَّهُ اللَّهُ فِي بَيْتِ رَبِّكُمْ لَا
تُخْلَوْهُ مَا بَقِيْتُمْ فَإِنَّهُ إِنْ تُرِكَ لَمْ تُنَاطِرُوا. وَاللَّهُ اللَّهُ فِي
الْجِهَادِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالسَّنْتِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.
وَعَلَيْكُمْ بِالتَّوَاضُعِ وَالتَّبَادُلِ وَإِيَّاكُمْ وَالتَّدَابُرِ وَالتَّقَاطُعِ. لَا
تَتْرُكُوا الْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ، فَيُؤَلَّى عَلَيْكُمْ
[أَشْرَارِكُمْ] شِرَارِكُمْ ثُمَّ تَدْعُونَ فَلَا يُسْتَجَابُ لَكُمْ. ^۱

۱. همان؛ ترجمه: خدا را، خدا را، دربارهٔ یتیمان؛ مباد آن‌ها را روزی سیر نگه دارید و دیگر روز گرسنه و مباد که در نزد شما تباه شوند.
خدا را، خدا را، دربارهٔ همسایگان؛ همسایگان سفارش شدهٔ پیامبران عليهم السلام هستند. رسول الله صلى الله عليه وآله همواره دربارهٔ آنان سفارش می‌کرد؛
به گونه‌ای که گمان بردیم که برایشان میراث معین خواهد کرد. خدا را، خدا را، دربارهٔ قرآن؛ مباد که دیگران در عمل به آن بر شما
پیشی بگیرند. خدا را، خدا را، دربارهٔ نماز که نماز ستون دین شماسست. خدا را، خدا را، دربارهٔ خانهٔ پروردگارتان؛ مباد تا هستید آن را خالی
بگذارید که اگر زیارت خانهٔ خدا ترک شود، شما را در عذاب مهلت ندهند. خدا را، خدا را، دربارهٔ جهاد در راه خدا با مال و جان و زبان.
پیوند با یکدیگر و بخشش به یکدیگر وظیفهٔ شماسست. از دوری و قطع رابطه با هم بپرهیزید. امر به معروف و نهی از منکر را فراموش نکنید؛
وگرنه بدکارانتان بر شما حاکم می‌شوند. آنگاه هرچه دعا کنید به اجابت نمی‌رسد.

سفارش به تقوا: در این وصیت‌نامه، حضرت چند بار خیلی جدی تقوا را مطرح فرمودند.

سفارش به قرآن: مبادا غیرمسلمانان در عمل به قرآن از شما پیشی بگیرند.

سفارش به نماز: ستون اصلی دین شما نماز است. بدون نماز همه کارهایتان تباه است. [اگر] نماز درست نباشد، هیچ چیز در جای خود قرار نمی‌گیرد. هرچه خیرات و مبرّات و خوبی کنیم، بدون نماز ضایع می‌شود.

سفارش درباره حق همسایه‌ها: حضرت می‌فرماید: پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ آن قدر راجع به همسایه سفارش کرد که ما گمان کردیم همسایه از همسایه ارث می‌برد. [حق همسایه] تا این اندازه مورد توجه است.

عزیزان نمازگزار، مؤمنان محترم و سرمایه‌های امام زمان عَجَّلَ اللهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ در ممالک اسلامی! ما باید کاری کنیم که اگر همسایه‌مان اهل مسجد نیست، به برکت اخلاق من و شما اهل مسجد شود. مبادا کاری کنیم اگر اهل مسجد هست، زده شود. خیلی قدر همسایه‌هایمان را بدانیم. نماز یا اخلاق آن‌ها به ما

ربطی ندارد. آنچه به ما ربط دارد این است که باید به همسایه محبت و احترام کرد و هوای او را داشت. باید گفت: همسایه، چه مشکلی دارید؟ آیا می‌توانم مشکل شما را حل کنم؟

با امیرالمؤمنین علیه السلام عهد ببندیم که از این پس خادم همسایه‌هایمان باشیم. تا به حال هرچه [به فکر همسایه‌هایمان] بودیم، تصمیم بگیریم که امسال بیشتر نوکری همسایه‌هایمان را بکنیم. خیلی خوب می‌شود و امیرالمؤمنین علیه السلام هم به ما توجه می‌کند. وقتی از همسایه صحبت می‌کنیم، کشورهای عراق و افغانستان هم همسایه ما هستند. یمن [هم] به یک معنا همسایه ماست. همه این‌ها به گردن ما حق دارند. ما باید وظایفمان را نسبت به امنیت آن‌ها [انجام بدهیم] و در مقابل گرگ‌های آدم‌خوار و تروریست‌های بین‌المللی از آن‌ها حمایت کنیم. به همه این‌ها باید توجه داشته باشیم.

سفارش به خانه خدا: اگر می‌توانید خانه خدا را ترک نکنید. اگر [خانه خدا را] ترک کنید، خدا هم به شما نگاه نمی‌کند.

سفارش همه مؤمنان نسبت به یکدیگر: هرچه می‌توانید به هم وصل شوید و از همدیگر فاصله نگیرید. مبادا کوچک‌ترین چیزی را بهانه کنید که از هم دور شوید، با هم قهر کنید و حال همدیگر را نپرسید: دو برادر که بر سر ارث و میراث یا چیز دیگری دچار اختلاف شده‌اند، از همدیگر دست می‌کشند. این کار غلط است و [بر مبنای] این دین نیست.

امیرالمؤمنین علیه السلام اسوه بزرگ تقوا می‌فرماید: هرچه می‌توانید به هم وصل شوید؛ نه اینکه از همدیگر دور شوید. بر حذر باشید از اینکه به همدیگر پشت کنید و با هم قهر کنید. زمانی می‌توانیم به هم وصل شویم که اهل بخشش باشیم. بخشش گاهی این است که سفره بیندازیم، قرض بدهیم یا کمک مالی کنیم. گاهی هم بخشش این است که از اخلاق بد کسی صرف نظر کنیم و بگوییم: تو بد کردی؛ [اما] من این کار را نمی‌کنم. من شاگرد مکتب امام حسن علیه السلام هستم:

[در روایات] دیده‌اید که وقتی شخصی به حضرت [امام حسن علیه السلام] هتاک کرد، [ایشان] گفت: [اگر]

نان یا خرج راه نداری به تو بدهم یا اگر مسکن نداری
به تو کمک کنم. آن شخص [با این رفتار] متحول
شد. ما هم این وظیفه را داریم.
این‌ها قسمت‌هایی از سفارش‌های مولی‌الموحدين
امیرالمؤمنین علیه السلام بود.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾
فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ

خطبه دوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ
زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى جَعْفَرِ
بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلَى عَلِيِّ
بْنِ مُوسَى وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى عَلِيِّ
بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى الْحُجَّةِ
الْقَائِمِ الْمُنْتَظَرِ الْمَهْدِيِّ صَلَوَاتِ اللَّهِ وَسَلَامِهِ عَلَيْهِمْ
أَجْمَعِينَ وَعَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُمْ.
أَوْصِيَكُمْ عِبَادَ اللَّهِ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ.

کسب تقوا از فرصت‌های باقی ماندهٔ ماه رمضان

از فرصت‌های باقی ماندهٔ ماه تقوا، کرامت، شرافت و فضیلت، ماه عظمت الهی، ماه مبارک رمضان برای کسب هرچه بیشتر تقوا استفاده کنیم. کاری کنیم که منقلب شویم، تغییر کنیم، نو شویم و کینه‌ها، عداوت‌ها، بدی‌ها و گناهان را کنار بگذاریم. شخصیتی نو بسازیم که در نورستان لیلۃ القدر و شب‌های احیا خودش را پیدا کرده، با خدا ارتباط برقرار کرده و خودش را برای سفر آخرت مهیا کرده است. از این ماه این استفاده‌ها را ببریم.

مناسبت‌های هفته

شب‌های احیا

یکی از شب‌های احیا را گذرانیم و دو شب احیای دیگر داریم. از این شب‌ها به خوبی استفاده کنیم. الحمد لله محافل، مجالس، مساجد، امامزاده‌ها و همه جا مملو از جمعیتی است که «ربنا ربنا»

می‌گویند، «الغوث الغوث» سر می‌دهند و خدا را با هزار اسم صدا می‌کنند. هرچه بیشتر [خدا را بخوانیم]، برکات خدا هم افزون‌تر خواهد شد. حتماً در ناله‌های این شب‌ها بگوییم: خدایا! ما می‌دانیم که تو نمی‌خواهی رحمتت را از ما بازداری. این زمین ما تشنه است و ریزگردها به جای باران روی سر ما می‌ریزند. اوضاع خوبی نیست. خدایا! به ما رحم کن: «ظَلَمْتُ نَفْسِي.» خودمان باعث شدیم که تو با ما چنین [می‌کنی]: آن ظلم‌هایی که شد، حق‌هایی که ناحق شد و بدی‌هایی که به هم کردیم، نتیجه آن خوب نیست؛ اما توبه و استغفار کنیم و در پیشگاه خدا التماس کنیم که: خدایا! به برکت نام محبوبت امیرالمؤمنین عليه السلام باران رحمتت را از ما دریغ مدار.

شب قدر

شب قدر را هم قدر بدانیم. در شب‌های احیا، خودمان را مهیا می‌کنیم که شب قدر را از دست ندهیم. بیشتر بزرگان فرموده‌اند: شب قدر همان شب بیست و سوم است؛ ولی شب نوزدهم و بیست و یکم هم نقش دارد.

هرکدام کاری می‌کنند و نتیجه آن در بیست و سوم
نهایی می‌شود. ان شاء الله قدر بدانیم.
در طول عمر، هرچه موفقیت داریم از شب قدر
برمی‌خیزد. هرچه ناکامی و بدی هم به ما برسد،
[حتمی شدن آن در] شب قدر است. در شب قدر،
خدا ما را دعوت می‌کند. به بندگان احترام می‌گذارد
و می‌گوید: بیا با هم [تعیین کنیم که] سال آینده
چه می‌خواهی. هرچه می‌خواهی به من بگو.
در شب قدر، آن قدر فرشتگان به زمین نازل می‌شوند
که اگر فرشتگان مثل ما آدم‌ها جسم داشتند، زمین
گنجایش آن‌ها را نداشت. بوی عطر معنویت برای نزول
فرشتگان است. فرشتگان نازل می‌شوند برای اینکه
به در خانه ما بیایند و به ما و همسر و فرزندانمان
بگویند: از خدا چیزی نمی‌خواهید؟ چقدر قدرناشناس
هستیم اگر شب قدر بخوابیم یا خواسته‌ای نداشته
باشیم یا خواسته‌مان از خواسته‌های پیش پا افتاده
دنیا نباشد. شب قدر را قدر بدانیم.

سالگرد شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام

شهادت مولى الموحدين امیرالمؤمنین علیه السلام را هم تسلیت عرض می‌کنم. شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام فقط دل شیعیان و محبان ایشان را خون نکرد. در همهٔ اهل عالم، هرکس علی علیه السلام را از دور دید، حتی اگر به ولایت علی معرفت نداشت، اما مظلومیت علی دل او را آتش زد.

خدا علی علیه السلام را ذخیره قرار داده است برای اینکه همهٔ اهل عالم از باب محبت و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام وارد اسلام شوند:

«أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا وَهَلْ تُدْخَلُ الْمَدِينَةَ
إِلَّا مِنْ بَابِهَا.»^۱

این در ورود همهٔ اهل عالم است. همه از این راه وارد می‌شوند و از راه علی و فاطمه و فرزندان آنها علیهم السلام به اسلام می‌گرایند. آیندهٔ جهان آیندهٔ تحقق اراده و عدالت امیرالمؤمنین علیه السلام است. همهٔ عالم منتظرند

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، الامالی، ترجمهٔ محمدباقر کمره‌ای، ج ۱، تهران: کتابچی، ۱۳۷۶ش، ص ۳۴۱، ترجمه: من شهر دانشم و علی علیه السلام دروازهٔ آن است. آیا به شهر، جز از دروازهٔ آن، داخل می‌شوند؟!

که آنچه علی علیه السلام گفت اتفاق بیفتد
ذره‌ای ناصافی در زندگی امیرالمؤمنین علیه السلام نبود. [به
ایشان] گفتند: در این شورا فقط بگو: من به کتاب
خدا، سنت پیغمبر صلی الله علیه و آله و روش دو خلیفه عمل می‌کنم.
حضرت فرمود: من به کتاب خدا و سنت پیغمبر و به
روش خودم عمل می‌کنم. اگر حضرت همین مقدار
اندک را می‌گفت خلیفه می‌شد؛ اما دیگر محبوب
قلوب زمینیان و آسمانیان نمی‌شد. الگوی اهل عالم
شد برای اینکه ذره‌ای تخطی نداشت.

[حضرت] می‌گوید: اگر همه عالم را به من بدهند که
یک دانه از دهان مورچه بگیرم، این کار را نمی‌کنم.
[شاید] بگوییم: یا مولا! همه عالم را بگیر و با آن به
فقیران رسیدگی کن. [ایشان] می‌گوید: این راهش
نیست. من نمی‌خواهم با ظلم به فقیران رسیدگی
کنم. باید از راه آن وارد شوم.

دقت امیرالمؤمنین علیه السلام در کرامت، عدالت و ارزش‌های
متعالی باعث شده است که آن حضرت دل اهل عالم
را ببرد. ما [در شناختن و شناساندن ایشان] کوتاهی
کرده‌ایم؛ [وگرنه] هرکس، در هرکجای عالم، با هر

زبان و آیینی، تا علی علیه السلام را شناخت، مرید و دل داده
امیرالمؤمنین علیه السلام شد.

سالروز تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

[سالروز] تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را
در سال ۱۳۵۸ به فرمان امام رحمة الله علیه [در پیش] داریم.
امام علیه السلام این شجره طیبه را اوایل انقلاب بنیان
گذاشت. امروز سپاه قدرت و اقتدار دارد، حافظ
امنیت کشورهای دیگر است و دشمنان اسلام
به معنای حقیقی کلمه از سپاه پاسداران، نیروهای
مسلح و ارتش جمهوری اسلامی وحشت و واهمه
دارند. به خاطر این است که عارف سالک عاشق
امیرالمؤمنین یعنی امام علیه السلام با نیت خالص و برای
رضای خدا شجره طیبه و نهال برومند سپاه پاسداران
را کاشت. این نهال الان شجره بزرگی شده است که
سایه آن بر سر کشورهای اسلامی و مستضعفان
جهان است. برای این نعمت‌ها خدا را شاکریم و
بنیان‌گذاری سپاه پاسداران را به عزیزان گران‌قدر
پاسدار تبریک عرض می‌کنیم.

روز زمین پاک

روز زمین پاک را [پیش رو] داریم. در دنیا شهرت دارد که زمین پاک یعنی زباله و آشغال نباید در زمین باشد و هوا و آب را نباید آلوده کنیم. همه این‌ها درست است. این را بدانیم که مسلمان‌ها از همه پاک‌تر زندگی می‌کنند. مؤمنان و پیروان قرآن و امیرالمؤمنین علیه السلام از همه پاک‌تر هستند. [بدانیم که] زمین آلودگی‌های دیگری هم دارد:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً
فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ﴾

﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ
أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا

۱. ای اهل ایمان! جز این نیست که مشرکان پلیدند؛ پس نباید بعد از امسال به مسجد الحرام نزدیک شوند. اگر [به سبب قطع رابطه با آنان و تعطیل شدن دادوستد با ایشان] از بینوایی و تنگ‌دستی می‌ترسید، خدا اگر بخواهد شما را از فضل و احسانش بی‌نیاز می‌کند. یقیناً خدا دانا و حکیم است (توبه: ۲۸).

إِنَّا نَصَارَىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرُهَبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١﴾

جرثومه کثیف و آلوده صهیونیستی زمین را آلوده می کند. پس ما هم به بهداشت، تمیزی و رعایت مسائل محیط زیستی اعتقاد داریم و ملت ما جدی ترین مردم در رعایت این شئون هستند. اما باید زمین را از ظلم و فساد هم پاک کرد. ما منتظر امام زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَىٰ فَرَجَهُ الشَّرِيفَ هستیم که: «يَمْلَأُ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ عَدْلًا وَقِسْطًا كَمَا مِلْتَّ جَوْرًا وَظُلْمًا.»^۲

زمین با ظلم و جور آلوده شده و آدم کشی می شود. الان بسیاری از عزیزان افغانستانی ما را با انفجارات تروریستی از بین می برند. زمین آلوده شده است. آلودگی آن را چطور پاک کنیم؟ این تروریست ها بی ریشه هستند و اربابانشان به آن ها مأموریت دادند. چه در افغانستان و چه در مناطق دیگر دنیا، اگر بخواهیم

۱ . یقیناً یهودیان و مشرکان را سرسخت ترین مردم را در کینه و دشمنی نسبت به مؤمنان خواهی یافت. البته نزدیک ترینشان را در دوستی با مؤمنان، کسانی می یابی که گفتند: ما نصرانی هستیم. این واقعیت برای آن است که گروهی از آنان کشیشان دانشمند و عابدان خداترس اند. آنان [در پیروی از حق] تکبر نمی کنند (مأئده: ۸۲).

۲ . محمد بن علی بن بابویه قمی، کمال الدین و تمام النعمه، به تصحیح علی اکبر غفاری، ج ۲، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۹۵، ص ۴۲۶؛ ترجمه: زمین را از عدل و داد پر می کند؛ چنان که از ظلم و ستم پر شد.

ترور خاموش شود، باید مرکز تروریست‌ها را هدف قرار بدهیم.

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: «اِزْمِ بِبَصْرِكَ أَقْصَى الْقَوْمِ.»^۱ فرزندم، وقتی به میدان جنگ می‌روی، مبادا فقط جلوی پایت را نگاه کنی. عقبه [لشگر] دشمن را ببین.

ما عقبه‌های تروریست‌ها را نگاه می‌کنیم: کسانی که آن دبیرستان، مسجد و چند جای دیگر را در مزار شریف، کابل و جاهای مختلف منفجر کردند و روزه‌داران بسیاری را به شهادت رساندند، از صهیونیست‌ها فرمان می‌گیرند. ما باید آنجا را هدف قرار بدهیم. چند موشک بزنیم به این نیت که به آن‌ها بفهمانیم: این برای ترور افغانستان بود؛ ولی در تل‌آویو فرود آمد. یقین بدانیم که این کار آن‌ها را خاموش می‌کند. آن‌ها زبان قدرت را می‌فهمند. ما نمی‌توانیم فقط با مُشتی آدم‌های بی‌سروپا طرف باشیم که مأموریت پیدا کرده‌اند جایی را منفجر کنند. درباره آن‌ها، دولت افغانستان وظیفه دارد امنیت مردم خودش را تأمین کند؛ ولی وظیفه ما هم این است که مرکز این

۱. از خطبه ۱۱ نهج البلاغه، ترجمه: به صفوف پایانی لشگر دشمن بنگر.

خطرها را مورد هجمه و حمله قرار بدهیم و آتش را از منشأ آن خاموش کنیم.

روز بزرگداشت شیخ بهایی و روز معماری

روز بزرگداشت شیخ بهایی و همچنین به همین مناسبت روز معماری است. قزوین از آن استان‌ها و شهرهایی است که استعداد معماری فوق‌العاده و سرمایه‌های فرهنگی و معماری بی‌بدیل دارد. وظیفه‌ماست که از این سرمایه رونمایی کنیم، تا به حال [این سرمایه] خاموش مانده است. زحمتهایی کشیده شده است؛ ولی نتوانستیم آن‌گونه که باید زمینه‌های گردشگری و حفظ و حراست و نگهداری از این سرمایه را ایجاد کنیم. امیدواریم [این زمینه فراهم شود].

شیخ بهایی به گردن مردم قزوین حق ویژه دارد. صدها سال پیش این مرد، شیخ بهایی در قزوین بوده است، خیلی از افکار، اندیشه‌ها، اعتقادات و فرهنگ دینی و عرفانی که ما و مردم ما داریم، میراث شیخ بهایی است. به روح این عالم ربانی، حکیم و مهندس بزرگ

درود می‌فرستیم. جهانیان از پدیده‌های هندسی و معماری این مرد بزرگ شگفت‌زده هستند.

سالروز شکست حمله نظامی آمریکا به طبس

شکست حمله نظامی آمریکا به طبس را یادآوری می‌کنیم تا نعمت خدا را قدر بدانیم. آمریکایی‌ها روزی به خودشان اجازه داده بودند که هلی‌کوپترهایشان را در خاک ما بنشانند. الان جرئت نمی‌کنند ناوگان‌هایشان را به آب‌های پیرامونی ما نزدیک کنند. بسیار باید خدا را شکر کنیم. البته آن زمان اول انقلاب بود، هنوز دست ما خالی بود و مردم ما بی‌خوابی شب‌های پیروزی انقلاب را کشیده بودند؛ برای همین خود خدا وارد کار شد:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا﴾

طوفان را به جان هلی‌کوپترها و هواپیماهای آمریکایی

۱ ای اهل ایمان، به یاد آرید نعمتی را که خدا به شما عطا کرد وقتی که لشکر بسیاری (از کافران) بر شما حمله‌ور شدند، پس ما بادی تند و سپاهی بسیار (از فرشتگان) که به چشم نمی‌دیدید فرستادیم، و خدا خود به اعمال شما بینا بود. (احزاب: ۹).

انداخت و آن‌ها را سرنگون کرد. خدا آن‌ها را در آتش
فتنه جهنمی سوزاند که در دنیا شعله کشید. در
حقیقت ملت ایران را تشویق کرد. این حقیقتی بود
که همه مردم عالم مشاهده کردند.

روز جهانی قدس

روز جهانی قدس را در پیش داریم. الان باید قضای دو
سال را به جا بیاوریم. باید با همه همت و شور و نشاط
زایدالوصف برای [برگزاری] هرچه بهتر [راه‌پیمایی]
بسیج شویم: [اگر] ماشین داریم، افرادی را سوار
کنیم و بیاوریم. با تلفن دیگران را مطلع کنیم و برای
حضور در راه‌پیمایی روز قدس تشویق کنیم. امسال
باید راه‌پیمایی روز قدس را ویژه برگزار کنیم.

راه‌پیمایی روز قدس هم شجره طیبه‌ای است که
امام رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ در همان اوایل انقلاب (سال ۱۳۵۸) فرمان
آن را صادر کردند. روز قدس روز وحدت مسلمانان
جهان است. نه تنها مسلمانان، بلکه آزادی‌خواهان
جهان هم به روز قدس احترام می‌گذارند؛ هرچند
مسلمان نباشند.

در روز قدس، ما همه همت می‌کنیم تا بساط ظلم را برچینیم، غده سرطانی رژیم منحوس صهیونیستی را از پیکره اسلام برداریم و اضمحلال این رژیم منحوس را سرعت ببخشیم. البته این اتفاقات افتاده است. روزی که اسم روز قدس به میان آمد، ما چیزی نداشتیم. نهایت [امر این بود که] جوان شجاع فلسطینی سنگی به طرف صهیونیست‌ها پرتاب می‌کرد. وقتی به طرف تانک سنگ پرتاب کنیم، چه اتفاقی می‌افتد؟! ما زمانی این‌گونه بودیم؛ اما الان سنگ‌هایمان موشک شده‌اند. جوانانی که سنگ پرتاب می‌کردند، فرماندهان قدرتمند نظامی شده‌اند و تئوریسین‌های مقاومت اسلامی هستند. اوضاع خیلی فرق کرده است.

از طرف دیگر، صهیونیست‌ها آن زمان [درباره] «نظم نوین جهانی» [حرف می‌زدند و] می‌گفتند: ما می‌خواهیم همه جهان را یکپارچه کنیم و آن را مدیریت کنیم؛ اما الان دور خودشان دیوار می‌کشند. پهبادهای ما می‌تواند از بالای آن دیوارها امنیت آن‌ها را به مخاطره بیندازند و موشک‌های ما اعتنایی به آن دیوارها نخواهند کرد. به‌گفته بعضی از بزرگان

عرصه مقاومت، صهیونیست‌ها باید شنا یاد بگیرند؛ برای اینکه از این پس، غیر از اینکه خودشان را به دریا بیندازند، راه نجات دیگری نخواهند داشت.

تأکید رهبر انقلاب ظله مدینه بر عدل علوی

رهبر ما به صراحت فرمودند: نباید از شعار عدل علوی عقب‌نشینی کرد. ما از امیرالمؤمنین علیه السلام عدالتی چشیده‌ایم که خیلی به ذائقه‌مان خوش آمده است. باید این عدالت را حفظ کنیم. همه جهان تشنه عدالت هستند. کسی که می‌خواهد وارد اسلام شود، وقتی عدالت را می‌بیند، برای پیوستن به اسلام می‌دود. بنابراین مردم ما گلایه‌مند هستند از مسئولانی که به رفاه و آسایش خود و خانواده‌شان بیش از حد اهمیت می‌دهند. لزومی ندارد ما بعضی از کالاهایمان را از دیگر کشورها تهیه کنیم. این برای ما ننگ و عیب است. برای مسئولان ما این عیب و ننگ بسیار شدیدتر و مضاعف است. این‌ها را باید توجه کنیم.

البته مراقب باشیم که دشمنان انقلاب برای ضربه‌زدن به فرزندان انقلاب و سرمایه‌های انقلابی

این‌ها را بهانه می‌کنند. مسئولان هم باید مراقب باشند و وظیفه‌شان را درست انجام بدهند. ما هم باید بدانیم که الان همان کسانی روی این‌گونه مسائل مانور می‌دهند، سوءاستفاده می‌کنند و از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند که تا چندی قبل هر مسئولی هر کاری می‌کرد، لام تا کام حرف نمی‌زدند و هیچ چیز را نمی‌دیدند؛ چون در راستای خواسته‌های آن‌ها بود یا خودشان از آن مسئولان بودند.

وقتی شخص به جایی می‌رفت، هواپیما باید تشکی را که می‌خواست استفاده کند از تهران برای او می‌برد. چشمان آن‌ها کور بود که این‌ها را ببینند. اما الان [همین که] چیزی را می‌بینند، غوغا می‌کنند. [باید گفت:] عیبی ندارد! کار خوبی می‌کنید که غوغا می‌کنید؛ ولی همه جا غوغا کنید.

ما گلایه می‌کنیم از کسانی که بهانه به دست معاندان نظام می‌دهند. امیدواریم هیچ‌گاه و هیچ‌جا شاهد این‌گونه پدیده‌ها در مسئولان خودمان نباشیم. ضمن اینکه به مسئولان خدوم، متواضع و مردمی خودمان هم بسیار احترام می‌گذاریم و دست آن‌ها را می‌بوسیم.

درگذشت آقای منهجی

خبر ناگواری به گوشمان رسید که آقای منهجی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ [فوت کردند]. خاطرات زیادی از ایشان داریم. در صفوف نمازجمعه، بیشتر در ردیف جلو حضور داشتند. گویا ناگهان سگته [کردند و] از دنیا رفتند. ایشان روحانی بسیار مردمی، خوش اخلاق و مهربان نسبت به اقشار مختلف مردم بودند. ان شاء الله خدا روح ایشان را با روح امیرالمؤمنین عليه السلام و ارواح انبیا عليهم السلام محشور فرماید.

مظلومیت امیرالمؤمنین عليه السلام

درباره مظلومیت امیرالمؤمنین عليه السلام همین قدر عرض کنم که بعد از ضربت خوردن تا موقعی که به شهادت رسیدند، بر امیرالمؤمنین عليه السلام و خاندان ایشان خیلی سخت گذشت. فرق ایشان با شمشیری شکافته شده بود که آلوده به زهر بسیار کشنده و خطرناکی بود. این زهر در وجود امیرالمؤمنین عليه السلام نفوذ کرده بود و رنگ چهره امیرالمؤمنین عليه السلام تغییر کرده بود. برای اینکه شکاف فرق

امیرالمؤمنین علیه السلام جمع شود، دستمال زردی را محکم و با فشار به پیشانی ایشان بسته بودند. راوی می‌گوید: به چهره امیرالمؤمنین علیه السلام نگاه می‌کردم. وقتی صورت حضرت و رنگ آن دستمال را می‌دیدم، هرچه نگاه می‌کردم فرقی بین رنگ زرد دستمال و چهره علی علیه السلام نبود.

فرزندان امیرالمؤمنین علیه السلام بسیار بی‌تابی می‌کردند. زینب علیه السلام در مظلومیت و مجروحیت امیرالمؤمنین علیه السلام طاقت گریه نداشت. اما زمانی که زینب علیه السلام برای علی علیه السلام گریه می‌کرد، امام حسن، امام حسین و ابوالفضل علیهم السلام همه دور هم بودند. جان عالمیان به فدای تو یا ابا عبدالله. زینب کبری علیه السلام در شهادت برادر و همه عزیزان خاندانش، کسی را نداشت که به او تسلیت بگوید:

﴿...أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ.﴾^۱ ﴿...وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ.﴾^۲

۱. از آیه ۱۹ سوره هود: ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْقَاءُ هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾. ترجمه: ستمکارتر از کسانی که به خدا دروغ بدهند چه کسی است؟ اینان [در قیامت] بر پروردگارشان عرضه خواهند شد و گواهان [اعمال] می‌گویند: اینان کسانی هستند که بر پروردگارشان دروغ بستند. آگاه باشید! لعنت خدا بر ستمکاران باد.
۲. از آیه ۲۲۷ سوره شعراء: ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ﴾. ترجمه: به جز کسانی که ایمان آوردند، کارهای شایسته انجام دادند، خدا را بسیار یاد کردند و پس از آنکه [با شعرهای باطل دشمنان، هجویات مشرکان و یاوه‌های کافران] به آن‌ها ستم شد [با شعرهای توحیدی و اصیل و استوار خود] به انتقام گرفتن [از دشمن و دفاع از خویش] برخاستند. کسانی که ستم کرده‌اند، به زودی خواهند دانست که به چه بازگشتگاهی باز خواهند گشت.

دعای پایانی

پروردگارا! به مظلومیت امیرالمؤمنین علیه السلام به ما رحم کن.
پروردگارا! به مظلومیت امیرالمؤمنین علیه السلام ما را با
پیغمبر و آل پیغمبر صلی الله علیه و آله زنده بدار؛
به مظلومیت امیرالمؤمنین علیه السلام ما را با ولایت علی و
آل علی علیه السلام بمیران؛
به مظلومیت امیرالمؤمنین علیه السلام ما را با ولایت و محبت
علی و آل علی علیه السلام محشور فرما؛
پروردگارا! دل‌های همه علاقه‌مندان به امیرالمؤمنین علیه السلام
را هر روز نسبت به گذشته مهربان‌تر قرار بده؛
به همه ما مسلمانان جهان و مستضعفان عالم،
مخصوصاً ملت حماسی ایران اسلامی و مردم
شریف استان ما، توفیق حماسه‌آفرینی در روز قدس
را عنایت بفرما؛
خدایا! رژیم منحوس صهیونیستی را به زودی زود
ریشه کن بفرما؛
پروردگارا! به مظلومیت امیرالمؤمنین علیه السلام باران
رحمت را از ما دریغ مدار؛

پروردگارا! فرج مولا و صاحبمان را نزدیک بفرما؛
گذشتگان و اموات ما را ببخش و بیامرز؛
به مریض‌های منظور نظر شفای عاجل عنایت بفرما.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ فِي مَشَارِقِ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا تَابِعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ إِنَّكَ
مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾
وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران